

Neuvosto

OSUUSLIKE IMATRA

I. L.

VUONNA 1939

JOHTOKUNNAN KERTOMUS

37 TOIMINTAVUODELTA

OSUUSLIIKE IMATRA I.L.

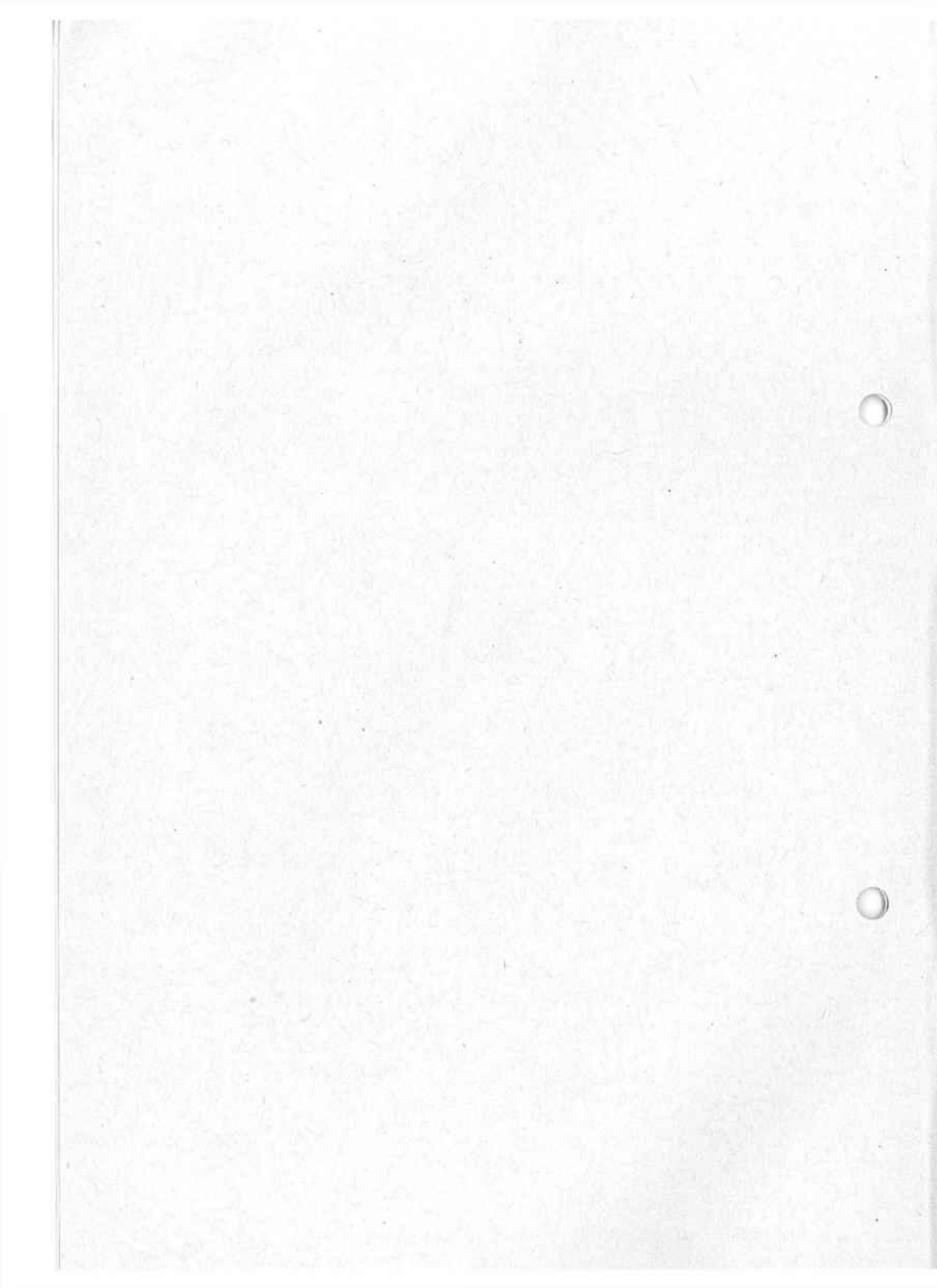
VUONNA

1939

JOHTOKUNNAN KERTOMUS
37 TOIMINTAVUODELTA

IMATRA 1940
YLÄ-VUOKSEN KIRJAPAINO Oy.

TALOUSELÄMÄ SUOMESSA V. 1939.

Maamme talouselämässä vuosi 1939 muodostui kohtalokkaaksi. Elokuun loppuun asti on kehitystä kuitenkin pidettävä lähipitäen normaalisena, vaikkakin kärjistyvä poliittinen jännitystila löi siihen oman leimansa. Vuonna 1937 alkanut yleismaailmallinen laskusuhdanne jatkui edelleen ja se vaikutti painostavasti myöskin meidän maamme kuluneen vuoden suhdannekehitykseen. Useilla aloilla oli kuitenkin havaittavissa nousevaakin suuntaa. Sahateollisuustuotteiden kysyntä alkoi keväällä vilkastua, ja hinnat kehittyivät aivan vuoden alkua lukuunottamatta nousevaan suuntaan. Sen sijaan paperiteollisuustuotteiden hinnat pysyivät jatkuvasti heikkoina. Samaten oli maataloustuotteiden hintojen laita. Sen sijaan kotimarkkina-teollisuus työskenteli korkeasuhdanteessa, ja varsinkin rakennustoiminta oli suursodan puhkeamiseen saakka erinomaisen vilkasta. Elokuun loppuun mennessä oli vienti edellisen vuoden vastaavan ajan vientiä suurempi ja tuonti vastaavasti jonkin verran pienempi, joten vientilyijäämä tällöin muodostui huomattavan edulliseksi. Sato muodostui edellisen vuoden satoa hiukan heikommaks. Varsinkin heinä kärsi alkukesän kuivuudesta. Rahamarkkinat olivat edelleenkin keveät, pankkien ottolainauksen ollessa huomattavasti antolainausta suuremman.

Eurooppalaisen sodan alkaminen syyskuun 1. päivänä antoi ensimmäisen iskun maamme talouselämän kauniille kehitykselle. Kuluttajien keskuudessa oli havaittavissa tavaroiden varastoonostoa sekä runsasta talletusten ulosottoa pankkilaitoksista, mistä syystä näiden olikin turvauttava talletusten ulosoton säännöstelyyn. Vientimme tosin kuljetuksen vaikeutumisesta ja useiden laivojen upotuksesta huolimatta jatkui rahtien sekä tavaroiden hintojen yhä kohotessa. Mutta samalla havaittiin, että monen tärkeän tavaran tuonti vaikeutui ehkä vieläkin enemmän.

Monet tavarat eri maissa joutuivat vientikieltojen alaisiksi ja kun näihin tavaroihin kuuluivat myös eräät raaka-aineet, merkitsi se teollisuutemme toiminnan vaikeutumisesta. Maamme valtiovallan taholta pantiin lisäksi toimeen tuonnin erikoisvalvonta. Sen jälkeen kuin sodanuhka lokakuun alusta alkaen kohdistui myöskin omaan maahan, aiheuttivat siitä johtuvat häiriöt monenlaisia haittoja maamme talous- kuten muullekin elämälle. Niinpä valtiovalta pani toimeen eräiden tuonnista riippuvien tavara- ja kulutuksen säännöstelyn, joka laadultaan kuitenkin oli verraten lievä.

Sodan alkaminen Neuvostoliiton tekemän hyökkäyksen muodossa merkitsi tietenkin talouselämämme ankaraa järkytystä. Sekä kulutuksessa että tuotannossa oli sovittava uusiin olosuhteisiin, jotka ilmenivät viennin edelleen vaikeutumisena sekä tuonnin supistumisena, työvoiman vähenemisenä sotapalvelukseen kutsumisen johdosta j.n.e. Vuoden viimeinen kuukausi merkitsi juuri tällaista sopeutumisaikaa, minkä jälkeen talouselämämme jälleen mahdollisimman tehokkaasti alkoi toimia uusissa olosuhteissa.

Kaikesta huolimatta oli niin kotimarkkina- kuin vientiteollisuutemme edelleen vilkkaassa käynnissä ja ulkomaankaupan vuositase osoitti epänormaalisista olosuhteista huolimatta suotuisaa tulosta.

EDISTYSMIELINEN OSUUSKAUPPALIIKE JA SEN KESKUSJÄRJESTÖT.

Edistysmielisten osuuskauppojen kuten niiden keskusjärjestöjenkin toimintaan löi kulunut kohtalokas vuosi leimansa. Elokuun loppuun asti oli niiden toiminta vielä normaalista ja erittäin lupaavaa. Eurooppalaisen suursodan puhkeaminen, omassa maassamme ilmennyt sodanuhka ja lopuksi sodan alkaminen Neuvostoliiton tekemän hyökkäyksen muodossa merkitsivät osuuskauppaliikkeelle ja keskusjärjestöille monenlaisia häiriöitä, vaikeikasta myynnin vähennystä. Sota on useillekin osuuskaupoille merkinnyt raskaita menetyksiä niiden toimipaikkojen tu-

houtumisen vuoksi, mutta kokonaisuutena ottaen on vuosi 1939 päättynyt osuuskauppaliikkeellemme jopa huomattavan edistymisen merkeissä.

Vuoden kuluessa liittyi edistysmielisiin osuuskauppoihin kaikkiaan 26.206 jäsentä. Kuoleman kautta ja muista syistä väheni entisten jäsenten luku yhteensä 9.801:llä. Täten osuusliikkeiden jäsenmäärä lisääntyi 16.408:lla. Koko jäsenluku vuoden vaihteessa oli 323.081.

Osuusliikkeiden liikevaihto nousi viime vuoden aikana lähes 150 milj. markalla eli 7,1 %, koko liikevaihdon ollessa 2.252.582.127 markkaa.

Kuluneena vuonna avattiin 147 uutta sekataavaramyymälää ja lopetettiin (suurelta osalta sodan vaikutuksesta) 143. Vuoden lopussa oli näitä myymälöitä toiminnassa kaikkiaan 1.839. Muita myymälöitä avattiin 51 ja lopetettiin 26, joten lisäykseksi jäi 25. Kahvilain ja ruokalain luku oli vuoden päättyessä kaikkiaan 174, missä lisäystä 9. Kaikkien toimipaikkojen yhteinen lukumäärä oli 2.534, missä lisäystä oli 38.

Osuusliikkeiden säästökassain talletuskanta oli vuoden päättyessä 366.273.363 mk, vähennystä oli 34.387.166 mk, joka johtuu runsaasta talletusten ulosotosta elokuun jälkeen.

KULUTUSOSUUSKUNTIEN KESKUSLIITTO R.Y.

Kulutusosuuskuntien Keskusliiton toimintaan vaikutti kulunut vuosi monella tavoin. Vuoden lopulla Neuvontatoiminta ja osaksi kasvatustyö lisääntyivät, kun sen sijaan eräiden muiden toimialojen, erikoisesti rakennustoiminnan ja valistustyön mahdollisuudet supistuivat. Paperitavarain tukkukaupan, kirjapainon, kirjansitomon, paperipussitehtaan, tarkkailuvälinetehtaan ja paperinliimauslaitoksen toiminta jatkui järkytyksestä huolimatta edistymisen merkeissä. KK:n liikevaihto nousi kuluneen vuoden aikana 25.312.250 mk:aan, jossa lisäystä 1.301.657 mk.

Vuoden kuluessa perustettiin ja KK:n jäseneksi liittyi yksi uusi osuusliike nimittäin Osuusliike Pohjankangas i.l., jonka kotipaikkana on Kankaanpää, jotapaitsi Aa. Adalen i.l. vuoden kuluessa alkoi toimintansa. Vuoden lopussa oli KK:n jäsenliikkeiden luku täten 127, jossa lisäystä 2.

OSUUSTUKKUKAUPPA R.L.

Osuustukkukaupan r.l. liikevaihto v. 1939 oli mk 1.257.261.911: 38. Liikevaihdon lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 61,3 milj. markkaa eli 5,1 %.

OTKn omista tuotantolaitoksista lähetettyjä tuotteita laskutettiin mk 243.259.405: 20 arvosta. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 14,4 milj. mk eli 6,3 %.

Eri tuotantolaitosten kehitys oli seuraavanlainen:

Kahvipaahtimo lähetti viime vuonna 3.070.942 kg paahdettua kahvia. OTKn välittämästä kahvimäärästä kulki siten jo 82 % kahvipaahtimon kautta. Edellisenä vuonna oli paahtimon lähettämän kahvin määrä 2.829.233 kg, joten lisäys viime vuonna oli 241.709 kg eli 8,5 %. Lähetetyn kahvin raha-arvo oli 71,8 milj. mk ja oli siinä lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 18,9 %.

Helsingin myllystä lähetettiin viime vuonna 10.633.843 kg erilaisia vehnäjauhoja, 2.534.386 kg kaurahiutaleita ja 4.759.994 kg erilaisia rehuja eli yhteensä 17.928.223 kg, raha-arvoltaan 62,8 milj. mk. Edellisenä vuonna oli yhteismäärä 16.746.754 kg ja raha-arvo 59,6 milj. mk.

Jääsken ruisjauhomyllystä lähetettiin ruisjauhoja kaikkiaan 7.258.710 kg, raha-arvoltaan 19,8 milj. mk. Edellisenä vuonna lähetettiin 6.455.409 kg ja oli lähetettyjen jauhojen raha-arvo 17,6 milj. markkaa.

Margariinitehtaalta lähetettiin 1.525.475 kg margariinia ja 188.900 kg tekoihraa eli yhteensä 1.714.375 kg, raha-arvoltaan 20,6 milj. mk. Edellisenä vuonna lähetettiin margariinia ja tekoihraa yhteensä 2.112.548 kg ja oli lähetetyn määrän raha-arvo 25,3 milj. markkaa. Vähennys viime vuonna johtui siitä, että tehdas joutui koko loppuvuoden, lähes suurvaltain sodan puhkeamisesta lähtien, kärsimään raaka-aineiden puutetta, kun maat, joista niitä aikaisemmin oli tuotettu, kielsivät margariinin valmistuksessa tarvittavien rasvojen maastaviennin kokonaan.

Pukimon valmisteiden viime vuonna toimitetun määrän raha-arvo oli 22,3 milj. markkaa. Lisäys edellisestä vuodesta oli 6,7 %.

Neulomosto toimitettujen valmisteiden raha-arvo oli 14,7 milj. mk, johon sisältyvät myös valtiolle toimitetut äitiysavustuspakkaukset. Edellisenä vuonna oli toimitusten raha-arvo 13,9 milj. markkaa.

Naisten pukimo lähetti vuoden kuluessa valmisteitansa kauppaan 1,4 milj. mk:n arvosta. Edellisenä vuonna oli vastaava määrä 1,6 milj. mk.

Vuodevaatetehtaan valmisteita lähetettiin 3,8 milj. mar-
kan arvosta. Määrässä oli vähennystä edellisestä vuodesta 10,1 %.

Teknokemiallisesta tehtaasta lähetettyjen tuotteiden raha-arvo oli 9,4 milj. markkaa, edellisenä vuotena 9,5 milj. markkaa.

Tulitikkutehdas lähetti 50.052 laatikkoa à 1.000 rasiaa tulitikkuja, josta määrästä osa meni ulkomaille. Tuotannon raha-arvo oli 5,5 milj. mk. Edellisenä vuonna tehdas lähetti tulitikkuja 52.842 laatikkoa à 1.000 rasiaa, raha-arvoltaan 5,7 milj. markkaa.

Lihanjalostustehdas lähetti viime vuonna valmisteitansa 11,1 milj. markan arvosta. Edellisenä vuonna oli lähetettyjen valmisteiden raha-arvo 9,9 milj. markkaa, joten lisäys oli 12,2 %.

OSUUSTOIMINNALLISET VAKUUTUSLAITOKSET.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi viime vuoden aikana suotuisasti aina syyskuun alkuun asti. Tällöin puhjenneen suurvaltojen välisen sodan johdosta uusien vakuutusten hankinta alkoi heikentyä ja vanhojen vakuutusten raukeaminen jonkun verran lisääntyä. Maamme jouduttua sotaan pysähtyi uusien henkivakuutusten päättäminen jokseenkin kokonaan. Varsinaisten henkivakuutusten hankinta nousi viime vuonna 13.570 vakuutukseen 124,3 milj. mk:n määrälle. Kuolleisuus vakuutettujen keskuudessa pysyi normaalina siihen asti, kunnes maamme joutui sotaan. Tämän jälkeen on kuolleisuus sotakuolemantapausten johdosta kasvanut.

Tarkemmat tiedot vakuutuskannan määrästä, kuolemantapauksista ja yhtiön taloudellisista tuloksista eivät tätä kirjoitettaessa ole vielä selvillä.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan palovakuutusosaston suoraan hankkimien palovakuutusten kanta nousi vuoden 1939 päättyessä 67.393 vakuutukseen 3.240.6 milj. mk:n vakuutussummalle. Lisäys edellisestä vuodesta on yli 5.000 vakuutusta ja noin 500 milj. mk. Palovahinkoja sattui viime vuonna 171, eli 24 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Tapaturmavakuutusosaston toiminta osoitti myös edelleen suotuisaa kehitystä. Huolimatta hankinnan heikentymisestä sodan johdosta saatiin vakuutuskantaan merkitä lisäystä. Niinikään pysyivät korvaukset edelleen kohtuullisina.

Yhtiön autovakuutusosaston vakuutuskanta nousi viime vuoden päättyessä 1.177 vakuutukseen.

Eläkelaitos Tuen vakuutettujen luku lisääntyi vuoden 1939 aikana 179:llä, nousten 3.810:een. Vakuutettujen vuotuinen eläkesumma kasvoi 3,3 milj. markalla, nousten vuoden lopussa 31,2 milj. markkaan.

OSUUSLIIKE IMATRA I.L. V. 1939.

Viime vuoden yleiset suhdanteet kuvastuvat myös liikkeemme toiminnassa. Alkupuolella vuotta liikevaihto laski edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Touko—syyskuun aikana se nousi osittain sangen huomattavastikin. Loppuvuosi oli taas heikompa, kuten jätkeämpänä liikevaihtoa selostavasta kertomuksen kohdasta tarkemmin käy selville. Kokonaisuudessaan liikevaihtomme nousi edellisestä vuodesta, joskin nousu jäi verrattain vaatimattomaksi. Tämä johtui juuri yleisestä suhdanteiden kehityksestä, joka oli epäedullinen suurimmalle osalle seutukuntamme teollisuuslaitoksia ja siten myös sen työväestölle. Kuluttajain ostovoima ei näin ollen jaksanut enää lisäantya aikaisemmasta. Kuluneen vuoden liikevaihto edustaa kuitenkin kunniakasta toista tilaa eri vuosien sarjassa lii-

kevaihtomme kehityksessä, joten saavutusta voidaan kaikesta huolimatta pitää varsin hyvänä. Huippuvuosi oli tässä suhteessa, kuten muistettaneen, vuosi 1937. Muiltakin kohdiltaan toimintamme kulki viime vuonna edelleen edistyksen merkeissä, kuten seuraava liikkeen toiminnan yksityiskohtaisempi tarkastelu osoittaa. M.m. jäsenmäärä lisääntyi huomattavasti, mikä osoittaa liikkeen nauttivan luottamusta kuluttajain keskuudessa. Samoin vuoden tulokset muodostuivat täysin tyydyttäviksi.

JÄSENISTÖ.

Vuoden alussa oli osuusk. jäseniä	4.808
Vuoden kuluessa liittyi uusia jäseniä	489
Vuoden kuluessa erosi jäseniä	257
Jäsenluku lisääntyi	232
Jäsenluku vuoden päättyessä	5.040

Jäsenten maksama osuuspääoma teki vuoden päättyessä mk 496.924: 03.

Ammatillisiin ryhmiin jakaantuivat liikkeen jäsenet seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yht.
I Tilallisia	551	77	628
II Torppareita tai niitä vastaavia	72	34	106
III Maanviljelystyöväkeä	62	22	84
IV Virkamiehiä ja suurliikkeen harjoittajia	83	22	105
V Pikkuliikkeen harj., liike- ja konttapul.	99	72	171
VI Teollisuustyöväkeä	1920	486	2406
VII Muuta työväkeä	802	222	1024
VIII Vapaiden amm. harjoittajia	141	37	178
IX Muita	98	186	284
X Ryhmäjäseniä			54
Yhteensä	3828	1158	5040

TOIMIPAIKAT.

Liikkeen konttori ja keskusvarasto Imatralla. Raskaan tavarantoimiston varasto Imatran asemalla.

Leipomo ja vesitehdas Imatralla. Maatilat Joutsenon Korvenkylässä.

Myymälät:

- N:o 1 Tainionkosken torin varrella.
- » 2 Tainionkosken Niskalammella (sisältää myös erikoisen ruokatavaraosaston N:o 24).
 - » 3 Tainionkosken Suolla (sisältää samoin erikoisen ruokatavara-, maito- ja leipäosaston N:o 27).
 - » 4 Rasilassa.
 - » 5 Vuoksenniskalla (sekatavara-, kangas- & kenkä-, ruokatavara-, leipä- ja maito-osastot).
 - » 6 Itä-Siitolassa (myös ruokatavaraosasto).
 - » 7 Korvenkylässä.
 - » 8 Honkalahden sahalla (sekatavara-, kangas- & kenkä- ja ruokatavaraosastot).
 - » 9 Pulpin tehtaalla.
 - » 10 Imatralla (sisältää myös erikoiset kangas- & kenkä- sekä ruokatavaraosastot, N:ot 22 ja 23).
 - » 11 Tainionkosken Asemäellä (myös ruokatavaraosasto).
 - » 12 Immalan sahalla.
 - » 13 Utulassa.
 - » 14 Jänhiällä.
 - » 15 Virmatjoella.
 - » 16 Anolassa.
 - » 17 Rautionkylässä (myös ruokatavaraosasto).
 - » 18 Rajapatsaalla (myös ruokatavaraosasto).
 - » 19 Vuoksenniskalla.
 - » 20 Tainionkosken Karhumäellä (sekatavara-, liha- ja maitomyymälä).
 - » 21 Rautjärven as.
 - » 25 Pukumyymälä Imatralla.
 - » 26 Leipämyymälä ja kahvila Imatralla.

Myymälöistämme on 17 Ruokolahden, 5 Joutsenon ja 1 Rautjärven kunnissa.

LIIKEVAIHTO.

Liikkeen myynti viime vuonna oli seuraava:

Tammikuussa	2.284.543: 35	lisäys	3,17 %
Helmikuussa	2.433.590: 40	vähenn.	1,19 »
Maaliskuussa	2.782.731: 30	»	2,39 »

Huhtikuussa	3.314.514: 15	»	0,67	»
Toukokuussa	3.403.000: 27	lisäys	10,03	»
Kesäkuussa	3.362.180: 38	»	8,55	»
Heinäkuussa	3.295.419: 15	»	3,92	»
Elokuussa	3.448.035: 85	»	3,47	»
Syyskuussa	3.655.823: 95	»	16,90	»
Lokakuussa	2.987.727: 95	vähenn.	0,78	»
Marraskuussa	2.633.278: 99	»	12,21	»
Joulukuussa	3.597.476: 02	»	14,44	»

Yhteensä teki viime vuoden myynti mk 37.198.321: 76, lisäys 0,87 % vuoden 1938 myyntiin verrattuna.

Myynnistä jakaantuu mk 30.075.535: 86 eli 80,86 % Ruokolahden kunnan alueella olevien toimipaikkojemme osalle, mk 6.673.762: 65 eli 17,94 % Joutsenon kunnassa olevien toimipaikkojemme osalle ja mk 449.023: 25 eli 1,20 % Rautjärven kunnassa olevan toimipaikan osalle.

Myynnin jakautuminen eri toimipaikkojen kesken.

N:o	1	Tainionkoski	993.523: 75	vähennys	8,98	%
»	2	»	3.617.086: 40	»	2,11	»
»	3	»	2.560.054: 30	»	6,19	»
»	4	Rasila	851.489: 70	»	12,39	»
»	5	Vuoksenniska	3.638.658: 95	»	6,57	»
»	6	Itä-Siitola	1.411.813: —	»	12,46	»
»	7	Korvenkylä	1.068.158: 70	»	6,44	»
»	8	Honkalahti	3.144.489: 75	lisäys	2,21	»
»	9	Pulppi	1.383.321: 85	vähennys	2,05	»
»	10	Imatra	6.057.100: 45	»	3,39	»
»	11	Tainionkoski	1.619.918: 70	»	9,24	»
»	12	Immala	426.537: 95	»	23,67	»
»	13	Utula	659.388: 70	»	5,41	»
»	14	Jänhiälä	459.028: 90	»	3,50	»
»	15	Virmatjoki	679.309: 40	lisäys	10,30	»
»	16	Anola	589.038: 10	vähennys	3,47	»
»	17	Rautionkylä	644.709: 75	»	9,70	»
»	18	Rajapatsas	1.195.473: 55	lisäys	3,67	»
»	19	Vuoksenniska	735.524: 50	»	0,35	»
»	20	Tainionkoski	2.001.956: 55	»	10,27	»
»	21	Rautjärvi	449.023: 25	—	—	»
»	25	Pukumyymälä	612.763: —	vähennys	3,36	»
»	26	Kahvila ja leipämyymälä	748.440: 70	lisäys	13,11	»
Keskusvarasto ja tuotantolaitokset ..			1.651.521: 85	»	257,69	»

TAVARAIN HANKINTA.

Kuluneen vuoden aikana ostettiin liikkeelle tavaroita yhteensä mk 30.423.364: 57 arvosta. Tavarain hankinta ja-kaantui siten, että

ostot OTK:lta	tekivät	23.262.660: 95	eli	76,47 %
» KK:lta	»	265.759: 30	»	0,87 »
» KK:n jäsenosuusk.	»	96.105: 52	»	0,32 »
» yks. tukkuliikkeiltä	»	2.713.956: 75	»	8,92 »
» käteisellä	»	4.084.882: 05	»	13,42 »

TUOTANTOLAITOKSET.

Leipomon nettovalmistus teki viime vuonna mk 1.712.607: 90, mikä määrä on 9 % edellisen vuoden valmistusta pienempi. Leipomon valmisteista myytiin omista toimipaikoissa mk 1.545.395: 15 ja suoraan jälleenmyyjille mk 167.212: 80.

Vesitehtaan tuotanto oli viime vuonna 245.943 pulloa virvoitusjuomia ja mehuja, ollen valmisteiden nettoarvo mk 248.321: 70, vähennys 14,87 %. Valmisteista myytiin omista toimipaikoissa mk 205.738: 85 ja suoraan kuluttajille mk 42.582: 85.

Maatilojen tuotannon raha-arvo yli niiden oman kuluksen oli mk 125.031: 85.

Tilojen tuotosta mainittakoon 72.000 kg. heiniä, 52.000 kg. perunoita, 8.200 kg. kauraa, 7.000 kg. vehnää, sekä lanttuja, porkkanoita, punajuuria, kaalia y.m. juurikasveja yhteensä 2.550 kg., kauranpehkuja 12.000 kg., 10.500 kg. vehnänpehkuja y.m.

SÄÄSTÖKASSALIIKE.

Säästöön tuotiin 3171 erässä	4.216.773: —
Säästöä otettiin 6844 erässä	6.018.649: 78
Korkoa liitettiin pääomiin v. 1939	500.717: 41
» maksettiin kuoletetuille tileille	4.473: 13
Korot yhteensä	505.190: 54
Talletusten määrä vuoden alussa	12.529.372: 17
» » » lopussa	11.228.212: 80
Vähennys	1.301.159: 37

Uusia tilejä avattiin vuoden aikana 210.

Entisiä lopetettiin vuoden aikana 201.

Vastakirjoja käytännössä vuoden alussa 3487 ja lopussa 3496.

Talletuksia keskim. vastakirjaa kohden v. alussa	3.593: 16
» » » » v. lopussa	3.211: 73
» » jäsentä » v. alussa	2.605: 95
» » » » v. lopussa	2.227: 82

KIINTEISTÖT.

Kiinteistöjen yhteinen arvo vuoden päättyessä oli mk 11.583.891: 60. Tehtynä 1 % poisto mk 9.117.735: 25 ja 3 % poisto mk 2.466.156: 35, yhteensä poistot mk 165.162: 05, jää kiinteistöjen arvoksi mk 11.418.729: 55.

Kuluneen vuoden rakennustoiminta keskittyi pääasiallisesti uuden liiketalon rakentamiseen Imatran toimipaikkoja varten. Talon rakentaminen annettiin urakalla tehtäväksi helsinkiläiselle rakennusliikkeelle Otto Karmelle, jonka toimesta rakennustyöt aloitettiin toukokuun alkupuolella. Ne edistyivät suunnitelman mukaisesti aina loka—marraskuuhun saakka, jolloin puhjennut suurvaltain sota alkoi vakavasti häiritä kaikkea taloudellista toimintaa. M.m. eräiden rakennustöissä tarvittavien raaka-aineiden saanti alkoi tuntuvasti vaikeutua. Rakennustöitä jatkettiin kuitenkin muuttuneista olosuhteista huolimatta, kunnes aivan vuoden loppupuolella maamme jouduttua sotatilaan oltiin pakoitettuja rakennustyöitä keskeyttämään.

Muu rakennustoiminta supistui pienempiin täydennys- ja korjaustöihin.

KALUSTOT.

Kalustojen yhteinen arvo vuoden päättyessä oli mk 638.929: 55. Tehtynä 10 % poisto mk 63.892: 95, jää kaluston arvoksi tilinpäätökseen mk 575.036: 60.

VALISTUSTYÖ.

Kuluttajain Lehti.

Kuluttajain Lehteä tilattiin viime vuonna liikkeen varoilla jäsenillemme yht. 4317 vk. (Lisäys edelliseen vuoteen

verrattuna 123 vk.) Liikkeen oma Imatran sivu julkaistiin 6 kertaa.

Osuuskauppajuhlat.

Tavanmukaiset osuuskauppajuhlat suunniteltiin syyskaudella vietettäväksi lokakuun 11—25 päivän välisenä aikana, mutta syntyneen vaikean tilanteen vuoksi juhlaohjelmaa ei voitu toteuttaa. Ainoastaan Immalan sahalla ja Pulpilla ehdittiin juhla viettää sekä lasten juhla Honkalahdessa samoin kuin elokuvatilaisuus Tainionkoskella, muualla täytyi juhlat peruuttaa.

Opastustyö.

KKn järjestämät tavanmukaiset piiriopastuskurssit oli suunniteltu pidettäväksi Imatralla marraskuun 11 p:nä. Tilanteen vaikeutumisen vuoksi nämä kurssit katsottiin kuitenkin parhaaksi peruuttaa.

Kuluneena vuonna on henkilökunta entistä runsaslukisemmin osallistunut KKn kirjeellisten kurssien avulla itseopiskeluun. Opiskelijoita oli I kurssilla 38, II kurssilla 4, IV kurssilla 2 ja V kurssilla 25. Aikaisemmin suoritettun »Taitava Myyjä»-kurssin jatkona on tätä opiskelumuotoa jatkettu siten, että jokainen liikkeen palvelukseen otettu myymäläharjoittelija on velvoitettu myymälänhoitajan ohjauksen ja valvonnan alaisena mainittuun kirjaan tutustumaan.

Naiset Mukaan-toiminta.

Naiset Mukaan-keskustoimikuntaan kuuluivat v. 1939 rouvat M. Forsman, A. Kujala, E. Salin ja A. Ruusu. Heidän ohellaan toimivat alajaostot Tainionkosken, Honkalahden ja Pulpin, Vuoksenniskan, Rautionkylän ja Imatran myymäläalueilla.

Aikaisempiin vuosiin verrattuna on NM-toiminta kuluneena vuonna ollut melkoisen virkeää. Helmikuun 27—maaliskuun 2 päivien välisenä aikana NM-keskustoimikunta järjesti naisten havaintopäivät Imatralla, Tainionkoskella, Honkalahdessa ja Vuoksenniskalla. Nämä tilaisuudet, joissa talousopettaja Veera Havakka KK:sta Hel-

singistä piti luentoja ja havainnollisesti opetti ruuanlaittoa, onnistuivat kaikinpuolin erinomaisesti. Syyspuolella järjestettiin edellämaituilla myymäläalueilla NM-tilaisuuksia erikoisesti kotivalistustyön tehostamiseksi. Näihin tilaisuuksiin oli KKn. toimihenkilö Oskari Heikkilä saapunut selostamaan ja ohjaamaan NM-toimikuntien jäseniä, ja onnistuivat nämäkin tilaisuudet hyvin. Tavanmukainen ompeluilta- ja kerhotoiminta oli varsinkin vuoden alkupuolella hyvin vilkasta.

Lisäksi ovat NM-toimikunnan jäsenet osallistuneet edustajiston kokouksiin ja myymäläneuvostojen toimintaan.

HUOLTOTOIMINTA.

Hautausapuvakuutus.

Kansa-yhtiössä oli viime vuonna 3064 osuuskunnan jäsenellä 500 markan suuruinen hautausapuvakuutus (edellisenä vuonna 2925). Vakuutussumma alennettiin marraskuun 30 p:stä lukien sotatilanteen takia toistaiseksi 300 markaksi vakuutusehtojen pysyessä ennallaan. Vakuutettujen jäsenten keskuudessa sattui viime vuonna 56 kuolemantapausta (edellisenä vuotena 49). Ennen marraskuun 30 päivää maksettiin 49 kuolemantapauksessa hautausapua 24.500 markkaa ja jälkeen mainitun päivän 7 kuolemantapauksessa 2.100 markkaa. Yhteensä saivat vakuutettujen jäsenten jälkeen jääneet omaiset hautausapua viime vuonna siis 26.600 markkaa.

Hautausapuvakuutussumma on maksettu sekä siviiliettä sotilaskuolemantapauksissa.

Muut huoltovakuutukset.

»Kansassa» on myöskin kaikilla vähintään vuoden liikkeen palveluksessa olleilla henkilöillä 5.000 markan suuruinen ryhmähenkivakuutus, jonka ennallaan pysyttämiseksi liikeemme suoritti johtokunnan päätöksen mukaisesti vakuutusyhtiön vaatiman sotalisämaksun. Samoin on myöskin koko liikkeen henkilökunnalla »Kansassa» tapaturmavakuutus osittain laajemmassa määrässä kuin laki säättää. Edelleen on henkilökunnalla vielä vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutus Eläkelaitos Tuessa.

JÄSENTEN EDUSTAJISTO.

Edustajistoon kuuluivat v. 1939:

Tainionkoskelta Taavi Väänänen, Elisa Karttunen, Antti Hämäläinen, Ida Lappalainen, Esa Markkanen, Aino Lievonon ja Aadolf Paakkonen.

Imatralla Albin Tast ja Oskari Pulliainen.

Vuoksenniskalta Otto Sivonen, Antti Myllys ja Matti Suikkanen.

Itä-Siitolasta Eero Talvi.

Honkalahdesta Heikki Mikkonen, Väinö Liutu, Uuno Nousiainen ja Antti Temonen.

Pulpilta Matti Martikka, Aino Mannari, Oiva Heranen, Niilo Saari, Jalmari Lehtinen, Edla Heinonen ja Kaarlo Soini.

Rasilasta Aug. Heino.

Anolasta Taavetti Keskinen.

Korvenkylästä Matti Lampinen.

Jänhiälästä Matti Matikainen.

Rautionkylästä Lauri Monola.

Immalan sahalla Antti Varis.

Edellämainituista olivat erovuorossa vuoden 1940 alusta lukien seuraavat 15 edustajiston jäsentä:

Aino Lievonon, Aadolf Paakkonen, Esa Markkanen, O. Pulliainen, Lauri Monola, Matti Suikkanen, Antti Varis, Matti Lampinen, Matti Matikainen, Uuno Nousiainen, Antti Temonen, Eedla Heinonen, Kaarlo Soini, Niilo Saari ja Jalmari Lehtinen.

Marraskuun 26 p:nä toimitetuissa edustajiston täydennysvaaleissa valittiin edustajiston jäseniksi seuraavat:

Tainionkoskelta Esa Markkanen, Frans Nikolai Vilksman, Fanni Heinonen ja Aino Lievonon.

Vuoksenniskalta Matti Suikkanen.

Itä-Siitolasta Olga Paakki.

Honkalahdesta Yrjö Mustonen, Väinö Hokka ja Antti Temonen.

Pulpilta Kaarlo Soini, Niilo Saari ja Arvid Gerdt.

Rasilasta Toivo Sandelin.

Anolasta Juho Kakkola.

Korvenkylästä Matti Lampinen.

Valittujen edustajien toimikausi kestää vv. 1940—1945.

Edustajisto piti vuoden kuluessa sääntömääräiset 2 kokousta käsitellen niissä 24 asiaa.

HALLINTONEUVOSTO.

Liikkeen hallintoneuvostoon kuuluivat viime vuonna A. J. Salminen, puheenj., Tainionkoski; Toivo Nokelainen, varapuheenj., Vuoksenniska; Viljo Aho, sihteeri, Imatra, sekä muina jäseninä Juho Temonen, N. Vilkman, E. A. Sepänen, Tainionkoski; Juho Sundholm, Imatra; Pekka Kämäräinen, Honkalahti; Antti Maunu, Pulppi; Ilmari Rantala, Anola; Ville Korhonen, Korvenkylä; Y. Heimonen, Siitola; Pekka Nevalainen, Rautionkylä; Aug. Heino, Rasila, ja Iisakki Salonen, Virmatjoki.

Hallintoneuvosto kokoontui v. 1939 5 kertaa ja käsiteli kokouksissaan 61 asiaa.

JOHTOKUNTA.

Johtokuntaan ovat kuuluneet: toimitusjohtaja O. Kuitvalainen, puheenjoht., Arvid Helen, varapuheenjoht., Otto Koski, Heikki Myllys, Juho Forsman ja Einari Kanerva muina jäseninä.

Johtokunnalla oli kokouksia v. 1939 50 kertaa ja niissä käsiteltiin yhteensä 304 asiaa.

MYYMÄLÄNEUVOSTOT V. 1939.

Myymäälä N:o 1 Tainionkoski: N. Vilkman, puheenj., E. Kantoluoto, L. Happonen ja Fanni Heinonen.

Myymäälä N:o 2 Niskalampi: J. Temonen, puheenj., A. Hämäläinen, V. Myyrä ja J. Puhjo.

Myymäälä N:o 3 Tainionkoski, Suo: A. J. Salminen, puheenj., J. Rintamäki, A. Lievonen ja K. Matilainen.

Myymäälä N:o 4 Rasila: Aug. Heino, puheenj., V. Aalto, E. Hartikainen ja T. Sandelin.

Myymäälä N:o 5 Vuoksenniska: T. Nokelainen, puheenj., E. Salin, A. Pöllänen, A. Jäppinen ja M. Suikkanen.

Myymälä N:o 6 Itä-Siitola: Y. Heimonen, puheenj., T. Jakonen, E. Miikki ja Olga Paakki.

Myymälä N:o 7 Korvenkylä: V. Korhonen, puheenj., M. Lampinen, E. Hämäläinen ja A. Pellinen.

Myymälä N:o 8 Honkalahti: P. Kämäräinen, puheenj., V. Hokka, V. Bark, E. Tynys ja Hilda Sallinen.

Myymälä N:o 9 Pulppi: A. Maunu, puheenj., O. Laitinen, Hj. Lehtinen ja J. Riikonen.

Myymälä N:o 10 Imatra: V. Aho, puheenj., K. Salo, K. Vesterinen, E. Laitinen ja Tyyne Ruusu.

Myymälä N:o 11 Asemäki: E. A. Seppänen, puheenj., J. Forsman, A. Kosonen ja T. Väänänen.

Myymälä N:o 12 Immala: Lauri Siira, puheenj., Hulda Suomalainen, Juho Nuutinen ja Kalle Kuronen.

Myymälä N:o 13 Utula: T. Tiilikainen, puheenj., S. Liiri, P. Piiparinen ja N. Kärnä.

Myymälä N:o 14 Jänhiälä: Osk. Siippainen, puheenj., Jaakko Myllärinen ja Matti Matikainen.

Myymälä N:o 15 Virmatjoki: I. Salonen, puheenj., R. Laamanen ja Jenny Friari.

Myymälä N:o 16 Anola: Ilmari Rantala, puheenj., M. Vallenius ja M. Mattinen.

Myymälä N:o 17 Rautionkylä: P. Nevalainen, puheenj., L. Monola ja August Kokko.

Myymälä N:o 18 Rajapatsas: O. Pulliainen, puheenj., M. Parkkonen ja K. Kettunen.

Myymälä N:o 19 Vuoksenniska: Heikki Myllys, puheenj., V. Partanen ja Juho Simpura.

Myymälä N:o 20 Karhumäki: E. Markkanen, puheenj., P. Jouhki, E. Lappalainen ja H. Uusimäki.

Myymälä N:o 21 Rautjärvi: A. Vento, puheenj., J. Vertanen ja T. Arponen.

Myymäläneuvostot pitivät viime vuonna yhteensä 227 kokousta.

ALUEKOKOUKSET.

Jäsenten aluekokoukset pidettiin keväällä ja syksyllä entiseen tapaan tärkeimmillä myymäläalueillamme.

EDUSTUS KESKUSJÄRJESTÖJEN KOKOUKSISSA.

Liikkeen varsinaisina edustajina keskusjärjestöjen kokouksissa viime vuonna olivat: KKn kokouksissa A. J. Salminen, varamiehenä Heikki Myllys, OTKn kokouksissa Toivo Nokelainen, varamiehenä Arvid Helen, Kansa-yhtiöiden kokouksissa Antti Maunu, varamiehenä Heikki Myllys sekä Karjalan Osuuskauppaliiton kokouksissa Ilmari Rantala, varamiehenä Einari Kanerva.

HENKILÖKUNTA.

Liikkeen henkilökuntaan kuului viime vuonna:

	Miehiä	Naisia	Yht.
Toimistossa	3	5	8
Myymälöissä ja osastoissa hoitajia	21	6	27
» » » apulaisia ..	31	46	77
Kahvilassa ja leipämyymälässä	—	9	9
Varastolla ja kuljetuksissa	22	—	22
Leipomossa	5	9	14
Vesitehtaassa	1	1	2
Maatilalla	3	—	3
Siivoojia	—	3	3
Yhteensä	86	79	165

(V. 1938 156)

LIIKETULOKSET.

Liikkeen tuottama bruttoylijäämä viime vuodelta teki 12,67 % (edellisenä vuotena 13,45 %). Myymäläin tuottama bruttoylijäämä oli 10,75 (edellisenä vuotena 10,68 %). Kustannukset tekivät 10,46 % (edellisenä vuotena 10,65 %) ja nettoylijäämä 3,03 % liikevaihdosta (edellisenä vuotena 2,80 %). Sekä bruttotulot että menot ovat edelliseen vuoteen verrattuna jokseenkin samansuuruiset, esiintyvät pienet erot johtuvat pääasiallisesti kirjaustapojen erilaisuudesta tänä vuonna.

OMAIKUUSTASE**Varat:**

Rahaa kassassa	427.105: 43	
» shekkilillä	38.857: 50	
Talletuksia	694.728: —	
Tilisaatavia OTK:lta y.m.	2.194.707: 86	
Saatavia puolustuslaitokselta	51.027: 50	
Tavaravarastot	5.177.546: 11	
Sijoitukset	607.600: —	
Kalustot	638.929: 55	
poisto 10 %	63.892: 95	575.036: 60
Kiinteistöt	11.583.891: 60	
poisto 1—3 %	165.162: 05	11.418.729: 55
—		mk 21.185.338: 55
==		==

TULOSTASE**Tuloja:**

Myynnin ja tuotannon bruttoylijäämä	4.716.120: 87
Muita tuloja	303.294: 60

—

==

mk 5.019.415: 47

==

31. 12. 1939.

V e l a t:

Tilivelat	233.446: 70
Säästökassa	11.228.212: 80
Kiinnelaina	3.000.000: —
Osuuspääoma	496.924: 03
Rahastot	5.098.262: 97
Ylijäämä	1.128.492: 05

mk 21.185.338: 55

VUODELTA 1939.

M e n o j a:

Liikekustannukset	2.232.227: 92
Kiinteistökustannukset	300.030: 50
Yleiskulut	911.070: 10
Korkotilin eroitus	218.539: 90
Kaluston poisto	63.892: 95
Kiinteistön poisto	165.162: 05
Ylijäämä	1.128.492: 05

mk 5.019.415: 47

YLIJÄÄMÄN KÄYTTÄMINEN.

Vuoden nettoylijäämän mk 1.128.492: 05 ehdottaa johtokunta käytettäväksi seuraavalla tavalla:

Osuusmaksujen korkoon 6 %	30.000: —
Vararahastoon 25 %	282.200: —
Käyttörahaan 10 %	112.900: —
Hallintoneuvoston käyttörahaan	23.392: 05
Ostohyvitystä jaetaan 2 % ostoilille	680.000: —
	mk 1.128.492: 05

Jos johtokunnan ehdotus vuosiylijäämän käyttämisestä hyväksytään tulevat liikkeen rahastot olemaan:

Osuuspääoma	496.924: 03
Vararahasto	4.248.700: —
Käyttöraha	1.113.966: 88
Hallintoneuvoston käyttöraha	31.314: 95
Muut rahastot	120.000: —
	mk 6.010.905: 86

Imatralla maaliskuun 6 p:nä 1940.

Otto Koski.

Juho Forsman.

Heikki Myllys.

Einari Kanerva.

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Osuusliike Imatran i.l. edustajiston valitsemina olemme suorittaneet osuusliikkeen vuoden 1939 tilien tarkastuksen. Tutustuttuamme tilinpitoon, pöytäkirjoihin, asiapapereihin sekä käytännössä oleviin valvonta- ja tarkkailutapoihin olemme todenneet seuraavaa:

1. Tilien avaus oli suoritettu oikein samoin kuin tilinpäätöskin. Kirjanpito siihen liittyvine erikoisjärjestelmineen on tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja oli se oikein ja huolellisesti hoidettu.
2. Kassavarojen hoito, tulo- ja menotositteiden kirjaus ja hallintoelinten taholta tapahtuva tarkkailu olivat moitteettomalla kannalla. Käteiskassa oli laskettaessa kassatilin saldon mukainen. Pankkitilin saldon paikkansapitävyydestä hankittiin tilintarkastuksen kuudessa selvitys.
3. Tilinpäätöksen perusteet ovat mielestämme täysin vakavaraiset niin hyvin tavaravarastoihin kuin muihinkin omaisuusosiin nähden. Säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
4. Osuuskunnan hallinnossa ja hoidossa on tunnollisesti noudatettu osuuskunnan sekä säästökassan sääntöjen määräyksiä. Eri omaisuuserät tulipalon sekä sotavahingon varalta vakuutettu kohtuullisista määristä. Kiinteistöjen omistus- ym. asiapaperit ovat saamiemme selostusten mukaan kunnossa.

Kun lisäksi saatoimme todeta, että osuuskunnan asioita on hoidettu — vuoden lopulla vallinneet poikkeukselliset olotkin huomioonottaen — erittäin onnistuneesti, ja kun ei muutenkaan ilmaantunut huomauttamisen aihetta, ehdotamme,

että tilinpäätös vahvistettaisiin,

että tili- ja vastuuvélvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1939.

Johtokunnan ylijäämäkäyttöehdotus on sääntöjen mukainen, joten puollamme sen hyväksymistä.

Imatralla 7. maaliskuuta 1940.

Kaarlo Ritari.

KKn määräämä tilintarkastaja.

Taavi Väänänen.

Edustajiston valitsema
tilintarkastaja.

Urho Räsänen.

Edustajiston valitsema
tilintarkastaja.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tarkastettuaan tänään pitämässään kokouksessa johtokunnan vuoden 1939 toiminta- ja tilikertomuksen sekä ylijäämän käyttöä koskevan ehdotuksen ja kuultuaan tilintarkastajain lausunnon jättää hallintoneuvosto ne edustajiston kokouksen käsiteltäväksi ehdottaen, että tilinpäättös vahvistettaisiin ja että ylijäämä käytettäisiin johtokunnan esittämällä tavalla.

Imatralla maaliskuun 10. p. 1940.

A. J. Salminen,

hallintoneuv. puheenj.

Eino Haapala,
sihteeri.

